

บรรณานุกรม

"เกษตร ทำมาหากิน เป้าหมายที่ความมอง." วารสารเศรษฐกิจและสังคม ๑๕ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๓๐.

นัดรชัย พงศ์ประยูร. ทฤษฎีเกี่ยวกับการตั้งเป็นฐาน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.

ขันทด เพรหมเศรษฐี. ชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวนบทไทยในรอบปี. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ไฟโรจน์ สุจินดา. "แนวทางการพัฒนาชนบทตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ." ใน แนวทางการกระตุ้นการพัฒนาที่อยู่อาศัยชนบท, หน้า ๑-๘. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และการเคหะแห่งชาติ, ๒๕๖๔.

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. ฝ่ายวิจัยการก่อสร้าง. "สรุปผลสำรวจ พื้นที่อยู่อาศัยในชนบท." กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, ๒๕๖๔

วิชาญ ภู่พัฒน์. "ปัญหาความต้องการและอุปสงค์ในการพัฒนาการอยู่อาศัยในชนบท." ใน แนวทางการกระตุ้นการพัฒนาที่อยู่อาศัยชนบท, หน้า ๔-๑๑. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และการเคหะแห่งชาติ, ๒๕๖๔

สุรี สนธิรัตนทร. "แนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน." สยามรัฐฉบับพิเศษ สุปสภภาวะเศรษฐกิจกลางปี '๖๔ (๒๕๖๔) : ๔๗-๕๕

สุภาพ สุนทร เกษช. สังคมวิทยาหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพมหานคร: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๖๑.

สุวิทย์ ใจระมณ. "เชื่อนี้ล้าน." ใน หนังสือชุดความรู้มรดกอีสาน วัฒนธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนศิลป์อีสาน. มหาสารคาม: วิทยาลัยครุศาสตร์มหาสารคาม. ๒๕๖๑.

ฤทธิ์ ใจจงรัก. เรือนไทยเดิม. กรุงเทพมหานคร: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๖๔.

BIBLIOGRAPHY

Alexander, Christopher. "An early summary of the timeless way of building." Designing for human behavior. Stroudsburg: Dowden, Hutchinson & Ross, 1974.

_____. "The Theory and Invention of Form. " Architectural Record (April 1965): 172 - 177.

Atiemborough, Keith. "Unit is Shelter and Comfort." in The Built Environment, p. 9. Bletchley, Bucks: The Open University Press, 1973.

Blanchard, Wendell. Thailand. New Haven: Harf Press, 1958.

Canter, David. Psychology for Architecture. London: Applied Science Publisher, 1974.

Ching, Francis D.K. Architecture: Form Space and Order. New York: Van Nostrand Reinhold, 1979.

Hall, Edward T. The Hidden Dimension. New York: Doubleday, 1969.

Heimsath, Clovis. Behavioral Architecture. New York: MacGraw-Hill, 1977.

Ittelson, William H., et al. An Introduction to Environmental Psychology. New York: Holt, Reinhart and Winston, 1974.

Mizano, Koichi. "The Social Organization of Rice Growing Village." in Thailand: a Rice Growing Society, p. 96. Edited by Yoneo Ishii, Translated by Peter and Stephanic Howkes. Honolulu: The University Press of Hawaii, 1978.

National Economic and Social Development Board. Reginal Planning
Division. Northeast Thailand Spatial Analysis. Bangkok,
1975.

Newman, Oscar. Defensible Space. London: Architectural Press,
1972.

Perin, Constance. With man in mind. Cambridge: MIT Press, 1973.

Rapoport, Amos. House Form and Culture. Englewood Cliff, N.J.:
Prentice Hall, 1969.

Young, John E.D. Village Life in Modern Thailand. Berkeley:
University of California Press, 1955.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปกรณ์รวมมหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

สภาพแวดล้อมภายในบ้านที่อยู่อาศัยในเขตชนบท บริเวณที่ราบเชิงเขาบรรทัด จังหวัดปราจีนบุรี

วันที่สัมภาษณ์.....	เวลา..... น.
ผู้สัมภาษณ์.....	รหัสพิล์ม.....
ผู้ให้การสัมภาษณ์.....	
บ้านเลขที่.....	หมู่ที่.....
ตำบล.....	อำเภอ.....

๑. (๑-๗๒)

ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่อยู่อาศัย

๑. แผนผังของบ้าน

๒. ห้องน้ำของบ้าน

๓. อายุของบ้าน..... ปี

๔. ตัวอาคารหันหน้าบ้านเข้าสู่

☐ ถนน	☐ ลำคลอง	☐ ริมแม่น้ำ
☐ ภูเขา	☐ ป่า (ระบุ).....	

๕. การวางแผนอาหารหันหน้าเข้าทิศทาง

- ทิศเหนือ   ทิศใต้   ทิศตะวันออก
 ทิศตะวันตก   ทิศอื่น ๆ (ระบุ) .....

๖. สภาพบ้านโดยทั่วไป

- ขาว   ฟ้าขาว   ข้าวรา

๗. สภาพรัศก์อิฐร้างที่ประกอบเป็นตัวบ้าน

- ตั้งหมัด   ตีบางส่วน
 ไม่ตั้งหมัด   ไม่ตีบางส่วน

๘. สักษณะบ้าน

- ขันเดียวพื้นติดดิน   ขันเดียวพื้นยกลอยใต้ถุนเตี้ย
 ขันเดียวใต้ถุนสูง   อื่น ๆ (ระบุ) .....

๙. สภาพการใช้งาน

- อุյ่່าศัยเท่านั้น   อุյ่່าศัย และทำอุดสาหกรรมในครอบครัว^ก
 อุյ่່าศัยและเป็นร้านค้า   อื่น ๆ (ระบุ) .....

๑๐. ขนาดพื้นที่บ้านและช่วงเสา

ขนาดพื้นที่บ้าน ..... ตารางเมตร   ช่วงเสากว้าง ..... เมตร

๑๑. สภาพความเป็นเจ้าของบ้าน

- เป็นของคนเอง   เป็นของผู้อื่น
 ต้องเช่า เสียค่าเช่า เดือนละ ..... บาท

๑๒. สภาพความเป็นเจ้าของที่ดิน

- เป็นของคนเองทั้งหมด   เป็นของคนเองบางส่วน   เป็นของผู้อื่น
 ต้องเช่า เสียค่าเช่า เดือนละ ..... บาท

๒.(๑-๑๔)

รัลกุก่อสร้าง และวิธีการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้าง: ๑. วางพื้นฐาน ๒. เชือกทวายผูก ๓. เจาะบาก ๔. ฉ้อดีด ๕. ติดปู

๑.โครงสร้างเสา, คาน	ไม้ไผ่	ไม้ป่า	ไม้แปรรูป	ก่ออิฐ	คอนกรีต	
๒.โครงหลังคา			ไม้แปรรูป	ไม้ป่า	ไม้ไผ่	
๓.หลังคา	สังกะสี	กระเบื้อง	ดิน	แบบไม้มุง	แผ่นตอง	
๔.ผนัง	ไม้ไผ่ขัดแตะ	ไม้แปรรูป	ไม้ป่า	ใบไม้	อิฐ	
๕.ช่องลม			ไม้ป่า	ไม้แปรรูป	ไม้ไผ่	
๖.หน้าต่าง	สังกะสี	ใบไม้	ไม้ไผ่	ไม้แปรรูป	เสื่อลำแพน	
๗.ประตู	สังกะสี	ใบไม้	ไม้ไผ่	ไม้แปรรูป	เสื่อลำแพน	
๘.พื้นบ้าน	คอนกรีต	ดิน	ไม้ไผ่	ไม้แปรรูป	ไม้ป่า	
๙.พื้นครัว	คอนกรีต	ดิน	ไม้ไผ่	ไม้แปรรูป	ไม้ป่า	
๑๐.ปันໄค			ไม้ไผ่	ไม้แปรรูป	ไม้ป่า	
๑๑.รั้ว	ไม้มี	ดินไม้	ไม้ไผ่	ไม้แปรรูป	ไม้ป่า	

๑๒. แรงงานในการก่อสร้าง

- ช่างรับเหมา   สร้างเอง   เพื่อนบ้านร่วมสร้าง
 อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๓. กรรมวิธีในการก่อสร้าง

- สร้างเสร็จในครั้งเดียว   แบ่งการก่อสร้างเป็นส่วน ๆ
 อื่น ๆ (ระบุ).....

๑๔. การขนส่งรัลกุก่อสร้าง

- รถบันทึก   เกรวี่ยน   แรงงานสหว
 แรงงานคน   อื่น ๆ (ระบุ).....

๓.(๑-๔)

ส่วนประกอบของบ้าน และระบบอันวายความลະคาดากchein ฯ

๑. ห้องครัว

- มือปู่ในบ้าน   มีแยกออกจากหัวบ้าน   ไม่มี

๒. ห้องล้วม

- มือปู่ในบ้าน   มีแยกออกจากหัวบ้าน   ไม่มี

๓. ห้องน้ำ

- มือปู่ในบ้าน   มีแยกออกจากหัวบ้าน   ไม่มี

๔. ยุงข้าว (เล้าข้าว)

- มือปู่ในบ้าน   มีแยกออกจากหัวบ้าน   ไม่มี

๕. คอกสัตว์

- มือปู่ในบ้าน   มีแยกออกจากหัวบ้าน   ไม่มี

๖. น้ำทึ่ง

☐ น้ำฝน	☐ น้ำประปา	☐ น้ำบ่อน้ำดาล
☐ น้ำคลอง	☐ อ่างเก็บน้ำ	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

๗. น้ำใช้

☐ น้ำฝน	☐ น้ำประปา	☐ น้ำบ่อน้ำดาล
☐ น้ำคลอง	☐ อ่างเก็บน้ำ	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

๘. แสงสว่าง

- ไฟฟ้า   ตะเกียงน้ำมัน   อื่น ๆ (ระบุ).....

๙. สตว์เสียง

- หมู   รัว   គวย   ໄກ   อื่น ๆ (ระบุ).....

๔. (๑-๑๙)

สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจในครอบครัว

๑. สถานภาพของสมาชิกในครอบครัว

ลำดับ ที่	ความสัมพันธ์ ครอบครัว	อายุ (ปี)	เพศ	สถานภาพ	การศึกษา	อาชีพ
๑.	กบพัวหน้า ครอบครัว	๑.ชาย	๒.หญิง	๑.โสด ๒.แต่งงาน ๓.หย่า ๔.หม้าย	๑.ต่ำกว่า ป.๔ ๒.จบชั้น ป.๔ ๓.สูงกว่า ป.๔ ๔.ยังไม่ได้เรียน ๕.กำลังเรียน ๖.จบอาชีวะ	๑.ทำงาน ๒.ทำไร่ ๓.ทำสวน ๔.ค้าขาย (ระบุ) ๕.รับจ้าง (ระบุ) ๖.ทำอุตสาหกรรม ๗.อื่น ๆ (ระบุ)
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						
๙.						
๑๐.						
๑๑.						
๑๒.						
๑๓.						
๑๔.						
๑๕.						

๒. พื้นที่คืนทำกินเพื่อการเกษตรกรรม

- ท่าน.....ໄร ผลผลิต.....ทำปีละ.....ครั้ง
- ทำสวน.....ໄร ผลผลิต.....ทำปีละ.....ครั้ง
- ทำไร.....ໄร ผลผลิต.....ทำปีละ.....ครั้ง

๓. สักษะพื้นที่บ้านกับพื้นที่คืนทำกิน

- พื้นที่บ้านอยู่รวมกับพื้นที่คืนทำกิน
- พื้นที่บ้านอยู่แยกจากพื้นที่คืนทำกิน

๔. ความเป็นเจ้าของที่ดิน

- เป็นเจ้าของ เช่า อยุฟรี
- เป็นของผู้อื่น ค่าเช่าเดือนละ.....บาท

๕. การดำเนินการกับผลผลิตที่ได้ทั้งหมด

- เก็บไว้ทั้งหมด จำหน่ายทั้งหมด เก็บไว้นำ
- อื่น ๆ (ระบุ).....

๖. รายได้โดยประมาณของครอบครัวต่อปี

- จากการทำนา.....บาท จากการทำไร.....บาท
- จากการทำสวน.....บาท จากการรับจ้าง.....บาท
- จากการทำอุตสาหกรรม.....บาท อื่น ๆ (ระบุ).....บาท

๗. ค่าใช้จ่ายในครอบครัวต่อปี

- ค่าใช้จ่ายในชีวิตระหว่างวัน.....บาท
- ค่าใช้จ่ายทางเกษตรกรรม.....บาท
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ระบุ).....บาท

๘. สภาพการทำกินในการเลี้ยงครอบครัว

- เพียงพอเมื่อเก็บ พอกินพอใช้ ไม่พอ

๒. สภาพหนี้สินของครอบครัว

ไม่เป็นหนี้ เป็นหนี้ เคยเป็นหนี้แต่เดียวไม่เป็น

๓๐. แหล่งเงินกู้

อนาการ นายทุน สหกรณ์
 แหล่งเงินทุนอื่น ๆ (ระบุ) .....

๓๑. รัฐบุคลังค์ของการปฏิวัติ

ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ใช้จ่ายในทางเกษตรกรรม
 ใช้จ่ายเมื่อเจ็บไข้ อื่น ๆ (ระบุ) .....

๓๒. จำนวนเงินหนี้สิน.....บาท

๓๓. ลักษณะการใช้ศินหนี้สิน

ศินเป็นเงินสดเป็นเงินก้อน ศินเป็นเงินสดโดยผ่อนล่วง
 ศินในรูปเป็นผลผลิตเกษตร ศินในรูปแรงงาน
 ศินในรูปอื่น ๆ (ระบุ) .....

๓๔. การรักษาพยาบาล เมื่อเจ็บไข้

แพทย์แผนโบราณ แพทย์แผนปัจจุบัน อื่น ๆ (ระบุ) .....

๓๕. พาหนะสำหรับการติดต่อสัญจร

เกวียน จักรยาน จักรยานยนต์ เดินเท้า
 รถยนต์ สcorpion อื่น ๆ (ระบุ) .....

๓๖. การใช้สื่อสารมวลชน

วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ไปรษณีย์
 อื่น ๆ (ระบุ) .....

๑๗. ภัยจากใจผู้ร้ายภายใน & ภายนอก

มีมาก   ปานกลาง   นาน ๆ ครั้ง   ไม่มี

๑๘. ภัยจากภัยธรรมชาติ

☐ พายุ	☐ มีเป็นประจำ	☐ มีปานกลาง	☐ นาน ๆ ครั้ง	☐ ไม่มี
☐ ฝนตกหนัก	☐ มีเป็นประจำ	☐ มีปานกลาง	☐ นาน ๆ ครั้ง	☐ ไม่มี
☐ ฝนแล้ง	☐ มีเป็นประจำ	☐ มีปานกลาง	☐ นาน ๆ ครั้ง	☐ ไม่มี
☐ น้ำท่วม	☐ มีเป็นประจำ	☐ มีปานกลาง	☐ นาน ๆ ครั้ง	☐ ไม่มี
☐ แห้งแล้ง	☐ มีเป็นประจำ	☐ มีปานกลาง	☐ นาน ๆ ครั้ง	☐ ไม่มี
☐ สด็องป่า	☐ มีเป็นประจำ	☐ มีปานกลาง	☐ นาน ๆ ครั้ง	☐ ไม่มี
☐ แมลง	☐ มีเป็นประจำ	☐ มีปานกลาง	☐ นาน ๆ ครั้ง	☐ ไม่มี

๑๙. สภาพเมือง

๑๙.๑ น้ำเน่าเสีย

มีมาก   มีบ้างเล็กน้อย   ไม่มี

๑๙.๒ อากาศเสีย

มีมาก   มีบ้างเล็กน้อย   ไม่มี

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

๔.๙-๒)

ความรู้สึกและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในภาพ

ระดับ ๕ ระดับ	๑	๒	๓	๔	๕
๑. ความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อชุมชน					
๑.๑ ต้องการถนนลาดยาง					
๑.๒ ต้องการไฟฟ้า					
๑.๓ ต้องการประปา					
๑.๔ ต้องการย้ายไปอยู่ชุมชนอื่น					
๑.๕ ขอบมีศาลากลางหมู่บ้าน					
๑.๖ ขอบมีสรณะ					
๒. ความรู้สึกและทัศนคติที่มีต่อที่อยู่อาศัย					
๒.๑ ต้องการย้ายบ้าน					
๒.๒ ต้องการปลูกบ้านใหม่					
๒.๓ ต้องการบ้านพื้นศิศดิน					
๒.๔ ต้องการบ้านพื้นยกโลຍได้ถูนสูง					
๒.๕ ต้องการมีล้วนในบ้าน					
๒.๖ ต้องการมีคอกสัตว์ได้ถูนบ้าน					
๒.๗ ขอบบ้านหลังที่อยู่เดิม					
๒.๘ พ่อใจความสวยงามของบ้าน					
๒.๙ พ่อใจความปลอดภัย					
๒.๑๐ พ่อใจความแข็งแรงของบ้าน					
๒.๑๑ พ่อใจความดีดับใน การอยู่อาศัย					

บรรณดู้ซีเยน

นายติเรก รอดสวารส์ เกิดวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ กรุงเทพมหานคร
สำเร็จการศึกษาสถาบัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๐๘ และ
DIP. ICHPB. จาก BOUWCENTRUM, THE NETHERLANDS, ๒๕๑๙ ปัจจุบัน รับราชการ
ตำแหน่ง นักวิชาการ ระดับ ๗ ประจำสาขาวิชการก่อสร้าง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย